

BESLUT

2015-06-22

Dnr: 15/00521

SAKEN

Uppdrag granskning, SVT1, 2015-02-18, kl. 20.00 samt trailer för *Uppdrag granskning*, SVT1 och SVT2, 2015-02-13, 05-14, 05-15, 05-16 och 05-17, program om Islamiska staten; fråga om opartiskhet och mediets genomslagskraft

BESLUT

Sändningarna frias. Granskningsnämnden anser att de inte strider mot kravet på opartiskhet eller bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

SÄNDNINGARNA

Programmet Uppdrag granskning

Programmet handlade om Islamiska staten (IS) och bestod huvudsakligen av en intervju med NN, en svensk kille som anslutit sig till terrororganisationen och som snart skulle åka till Syrien för att strida med IS för andra gången. NN var anonymiserad i programmet och hans uttalanden lästes upp av en skådespelare. Programmet presenterades av programledaren som sa följande.

I kvällens program kommer ni att få se en helt unik intervju med en ung kille som vi kallar NN. Det ger oss kanske möjlighet att begripa det fullständigt obegripliga. Han är född och uppvuxen här i Sverige. Han är jihadist. Han vill dö i det heliga kriget för Allah och stödjer IS, den Islamiska staten. Han har redan i två år varit ute i krig i Syrien. Ett land han inte har någon koppling till och är nu på väg att återigen lämna Sverige och delta i stridigheterna för islam och för IS. Hit till tv-huset i Göteborg kom NN till vår redaktion för att träffa vår reporter [---]. Och jag ska säga att intervjun gjordes före terrorattackerna i Paris och Köpenhamn och att NN:s röst har ersatts av en skådespelares. Och jag vill verkligen varna för mycket starka bilder i kvällens program.

Programmet inleddes med att reportern stod och väntade på att NN skulle komma till intervjun. I samband med detta sa reportern följande.

Jag väntar på en kille som vi kallar [NN]. Han stödjer Islamiska staten, den mest fruktade terrororganisationen i världen. Inför det här mötet har jag sett en massa filmer på nätet. Fruktansvärd våldspropaganda, avrättningar, upprop till strid för ett kalifat, ett världsherravälde för islam, och vissa filmer är väldigt proffsigt gjorda.

Därefter följde intervjun med NN. Under programmet avbröts intervjun ett antal gånger för uppspelning av klipp från filmer som gjorts av IS. Ett antal av dessa klipp innehöll bilder från strider. Under första halvan av intervjun sades bland annat följande.

(Reporter) – Vad betyder din religion för dig? (NN) – Allting. Allt alltså. Det är ju det man lever för. (Reporter) – Men om man tar det från början här. Du levde ett liv här i Göteborg och jobbade. (NN) – Ja. (Reporter) – Och vad var det som fick dig då att vilja åka till Syrien, till ett brutalt krig? (NN) – Det var mest vad man såg på tv. Hur folk hade det och hur resten av världen inte brydde sig. Man kände ju att man inte kan sitta still, speciellt om man är muslim och de är muslimer och Allah beordrar oss att vi ska försvara hans religion, försvara muslimerna. Så det är också en av anledningarna. (Reporter) – Och då var det du och några vänner som kände så här? (NN) – Ja, precis. Vi såg mycket på Youtube och såg mycket vad som skedde där nere och därför bestämde vi oss att försöka se vad vi kan göra. (Reporter) – Vad såg ni för någonting då? (NN) – Det man såg på nyheterna. Det var ju hur folk bombades, våldtogs, barn slaktades. [---]

(Reporter) – Du berättade för mig när vi träffades innan att de flesta av er har en app med Anwar al-Awlaki och du hjälpte mig att ladda ner den på min mobil. Och det är här då? (NN) – Ja, där finns alla hans föreläsningar, titel på vad det handlar om också. Det är rätt bra uppsatt ja, eller upplagt. Så jag skulle säga att 90, 95 procent eller ja 98 procent av alla engelsktalande mujahedin de har bestämt sig för att åka på jihad på grund av att de lyssnar på han. [---]

(NN) – När man är i striden då är man rädd så klart. Men man känner att man får en slags, hur ska jag kalla det, trygghet i att man vet att det man gör är rätt. Man känner det i hjärtat, ens tro, att man är nära Allah då. På det sättet får man mer motivation och blir mindre rädd då. Det tar över rädslan. Så fort man börjar bli rädd så börjar man tänka på den större bilden, allt vad man kan få och vem man strider för och så vidare. Så vänder rädslan i stället, så blir det mer hopp om att man ska få martyrskap i stället. (Reporter) – Du har blivit allvarligt skadad flera gånger och förlorat flera av dina närmsta vänner. (NN) – Ja, jag skulle nog inte kalla det förlorat men... (Reporter) – Vad kallar du det? (NN) – Jag ser dem mer som shahada och martyrer. Och det är någonting vi alla strävar efter och det är en av anledningarna till att man åker ner också. (Reporter) – Och i din krets och värld så säger man inte "jag beklagar sorgen". (NN) – Nej. (Reporter) – Vad säger man? (NN) – Man säger mer "grattis". Det passar mer för oss. (Reporter) – Så när dina närmsta vänner dör så säger ni grattis till varandra. (NN) – Man saknar dem så klart. Man blir ledsen så klart. Men, som sagt, det är någonting vi alla strävar efter. (Reporter) – Du också? (NN) – Ja, jag också. Det är något vi hoppas vi får. (Reporter) – Du är övertygad om att det är så? (NN) – Ja, jag är hundra procent övertygad. [---]

(Reporter) – Jag tänker på Anwar al-Awlaki, han är ju en av al-Qaida-ideologerna. Hur ser du på Usama bin Ladin då? (NN) – Det är samma sak. Man säger att Anwar al-Awlaki är Usama bin Ladin fast på engelska. Usama bin Ladin var exakt samma sak bara att han pratade arabiska då. Och han startade ju al-Qaida och byggde upp från grunden. Han var vår hjälte, han var den ende som stod emot de som vi anser vara förtryckare. (Reporter) – Så du hyllar och hedrar honom? (NN) – Ja, men absolut. (Reporter) – Och det som hände den 11 september? (NN) – Jag kan förstå varför man gör så. Jag kan förstå att...de lyckades för första gången slå USA på käften på det sättet och visa att de inte kan köra med oss hur som helst, att vi kan slå tillbaka också.

Därefter pratade NN om martyrskap. Han och reportern sa då följande.

(NN) – Det är den största formen av jihad. Den bästa formen av jihad också. (Reporter) – Om man då dör i den striden vad händer då? (NN) – Ja, då förhoppningsvis hamnar man i paradiset då om man har haft rätt avsikter. (Reporter) – Och vad kallas det? (NN) – Shahada. (Reporter) – Shahada. (NN) – Ja, martyrskap. Vi säger att man hamnar i en grön fågels kropp i paradiset fram tills domedagen sker. När domedagen har skett så är det de första att komma in i paradiset och då får de den högsta nivån av paradiset. Det är olika nivåer så den bästa man kan få i paradiset efter profeterna är de bästa av profetens kompanjoner och så är det martyrer efteråt. Så det är därför man hoppas på den, få den nivån eller den platsen i paradiset. [---]

(NN) – Det är sju grejer man får då som inte andra får. Man får sina synder förlåtna, man får 72 oskulder i paradiset. Vi ser det som att man ändå kommer dö så varför inte dö på det bästa sättet? Det är ändå bara ett liv eller en död så varför inte göra det bästa utav det?

I samband med detta visades ett klipp från en film som handlade om martyrskap. I klippet sades bland annat att en person som genomför detta får sina synder förlåtna och blir visad sin plats i paradiset. Efter klippet sades följande.

(Reporter) – Tror du på detta? (NN) – Ja. Jag tror på det. (Reporter) – Det låter som en saga. (NN) – Ja, jag förstår det. Jag förstår att folk inte kan förstå det. Men vi som är muslimer, det är fakta för oss. Det är något vi vet kommer att hända. Så ja, det är inte en saga för oss i alla fall. (Reporter) – Alla muslimer tror ju inte på detta. (NN) – Ja, de måste tro på det. Om man inte tror på att martyrskap är det bästa så är man inte så mycket muslim. För det är klart och tydligt i Koranen och vårans profets uttalande så det är inte, någon kan inte komma och säga emot det här och ha bevis mot det för det finns tydligt bevis i Koranen. [---]

Därefter diskuterade NN och reportern striderna som NN varit med om. Då sades bland annat följande.

(Reporter) – Hur många närstående personer har du förlorat? (NN) – Det är många. Jag vet inte hur många exakt men det är över tio pers i alla fall. (Reporter) – Och du är så ung. (NN) – Ja, det är konstigt. (Reporter) – Ja, det är jättekonstigt. Har du dödat människor? (NN) – Nej. Jag själv har inte dödat någon. Inte vad jag vet i alla fall. (Reporter) – Du har stridit i två år och inte dödat någon? (NN) – Jag vet inte om jag har dödat någon. Det är inte så lätt att veta. (Reporter) – Hur då? Förklara. (NN) – Alltså när det är strid, ofta är det ju på kvällen för det första när det är kolsvart ute så man ser inte lika mycket och sen är det så mycket skott som flyger så man vet inte vilka som är dina och inte dina liksom. Sen när man lyckas ta sig framåt och ser döda kroppar så vet man inte vem som dödade dem utan det ligger bara döda kroppar överallt. (Reporter) – Har du också varit med och avrättat? (NN) – Ja, jag har sett avrättningar många gånger. Det är vanligt i krig att efteråt man har massa fångar och läget är inte så lätt att flytta fångar och att ha fångar och mata fångar. Och i islam så har fångar också en rätt. De ska äta samma mat som vi äter, de ska sova lika bra som vi sover och allt det där så det kan vara krångligt och mycket lättare att döda dem i stället, vilket man gör.

Därefter diskuterade NN och reportern en film som IS gjort där ett antal personer från en armé avrättades. I samband med detta visades en del av filmen

och följande sades.

(NN) – Och själva meningen med att de halshugger folk, de har ju ett syfte med det. Att sätta skräck i folk. Det är ju inte så, de kunde ju satt ett skott i huvudet på honom men det är ju för att avskräcka andra människor från att följa deras fotspår. (Reporter) – Skulle du kunnat stått där och hållit i kniven? (NN) – Vet faktiskt inte. Tänker mer på familjen, att jag ska synas på tv sådär. Jag tror inte det. (Reporter) – Om du hade fått ha ditt ansikte maskerat då, hade du kunnat göra det då? (NN) – Ja, om den personen var en person som de här, så skulle jag ha gjort det. (Reporter) – Nu måste vi stänga av här för det här blir bara helt fruktansvärt. [---]

(Reporter) – Det här är nog något av det rent överjävligaste jag någonsin har sett. För det är sådan sadism och sådan tortyr. Jag kan förstå att i krig dödas människor men att filma och manifesteras och skära huvudet av en levande människa, det finns ju ingenting som ger sympati eller förståelse på något sätt här. Jag är ju inte ensam. En hel värld tycker ju att det här är monster. (NN) – Mm. (Reporter) – Du ger inte ett hårt och tufft och hemskt intryck och ändå stödjer du detta. Jag... jag får inte ihop det. (NN) – Det här är människor som förtjänar det som händer dem. De har ju, ja bara gud vet hur många människor de har dödat med sina bomber. De har flugit över städer och slaktat massa människor varje dag så det är det minsta man förtjänar, det är att bli slaktade. Sedan att de gör det på tv och att det ska synas för hela världen det är för att sätta skräck i de som ser det här då så att de ska hålla sig borta från det. Det har ju funkat rätt bra. De säger ju att när Islamiska staten attackerar ett ställe så tar de över det. De behöver inte ens strida nästan för de flyr iväg. Som exempel när de tog Mosel så var det, ja jag vet inte hur många tusen soldater som var där, men bara lämnade och stack för att de har sett de här videorna och hört hur grova Islamiska staten är. De har ju satt skräck i dem så det här är ändå taktiskt, strategiskt sett eller.

Därefter visades bilder från olika platser i Göteborg. I samband med detta sa reportern att Säpo har besökt personer som misstänks ha åkt till Syrien och krigat för IS. Därefter fortsatte intervjun enligt följande.

(Reporter) – Också NN har fått besök. Säpo vet att han tänker åka tillbaka och har bett honom att tala om när han åker. (NN) – De kan fråga allt möjligt egentligen. Men det är nog att de vill stämma av om man är en risk i landet eller inte. (Reporter) – Om man är beredd att göra ett attentat här? (A) – Ja, precis. (Reporter) – Vad svarar du då? (NN) – Nej. Självlärt inte. (Reporter) – Och varför är det självklart för dig? Du är ju ändå i strid mot väst. (NN) – Ja, men inte hela väst. Det är inte alla som är inblandade och Sverige är ett land som alltid varit neutralt på något sätt så jag tycker det vore dumt om Sverige lyssnade på USA och började sätta hårdare regler mot jihadister eller islamister för det skulle bara leda till värre då. (Reporter) – Vad skulle hända då? (NN) – Det kan hända att någon får för sig att göra någonting. (Reporter) – Ett attentat? (NN) – Ja. Det kan hända. (Reporter) – Skulle det kunna få dig att göra ett attentat här? (NN) – Nej, inte jag själv. Jag skulle inte ha de tankarna alls att göra det här i Sverige. (Reporter) – Varför? (NN) – För jag är uppväxt här, född här. Jag har min familj här och landet är så pass bra att jag tror det skulle förstöra mycket mer. Vem skulle jag ens ha som mål? Vem skulle jag spränga liksom? (Reporter) – Tror du att det är människor som är där skulle kunna tänka sig att göra det i sitt hemland? Om det är Frankrike eller Tyskland? (NN) – Ja, jag tror det. Jag tror det finns folk som är i de länderna nu som aldrig ens varit i Syrien men som kan tänka sig att göra något sådant på grund av att de ser hur deras länder agerar mot, ja exempelvis att folk har sett hur Bashar eller andra regimer har slaktat folk i flera år, månader och ingen har lyft ett finger. De har sanktioner och de har pratat och FN-möten hit och FN-möten dit och ingenting har hänt. (Reporter) – Skulle du tycka det var okej om det skedde, de attentaten i de länderna då? (NN) – Nej. Kanske inte okej men man skulle förstå mer i

alla fall. (Reporter) – Jag tänker bara det här med att oskyldiga civila dödas. (NN) – Ja, det är det som är problemet men det är på ett sätt hur de uppmärksammar att det är så ni gör med oss så nu får ni smaka er egen medicin, som man säger.

Mot slutet av intervjun sades följande.

(NN) – Jag vill att mina barn ska växa upp i ett islamiskt land, ett islamiskt kalifat. Och sen till och med ska ha samma framtid som mig, att de ska strida och sedan få martyrskap. Jag skulle bli jätteglad om min son kom till mig och sa att: "jag vill gå ut på jihad". (Reporter) – En del skulle säga att du och dina vänner är hjärntvättade. (NN) – Ja. (Reporter) – Vad säger du då? (NN) – Det är många som säger det. Hjärntvättad av vad? På vilket sätt är jag hjärntvättad? Ja, det är snarare tvärtom. Jag har ju kollat upp allting själv. Jag har ju läst allting själv. Ingen har tvingat mig att läsa någonting. Ingen har suttit och pratat med mig genom någonting hela tiden utan jag har ju kunnat stoppa det när jag vill. Jag har kunnat ändra på det om jag ville men jag blev intresserad och jag fortsatte det så det är nog inte hjärntvättad utan jag ser det klart mer.

Efter intervjun medverkade en expert på islamistiska terrorgrupper i programmet. Experten uttalade sig bland annat om IS framväxt, om personer som vuxit upp i Europa men väljer att strida för IS och om Sveriges hantering av dessa personer. I samband med detta sa experten att IS är mer sammanhängande och välfungerande än många platser i världen som erkänns som stater samt att IS förmodligen är det största hotet mot den globala ordningen i dag.

Trailern för programmet

Inför programmet sändes en trailer i SVT1 och SVT2 sammanlagt 24 gånger den 13, 14, 15, 16 och 17 februari på följande tider.

- Den 13 februari 2015 klockan 5.13 och 12.13
- Den 14 februari 2015 klockan 9.28, 15.38, 17.42, 18.59, 23.28 och 00.59
- Den 15 februari 2015 klockan 9.28, 17.47 och 23.59
- Den 16 februari 2015 klockan 17.03, 20.59, 23.34 och 23.44
- Den 17 februari 2015 klockan 2.35, 4.48, 7.54, 9.58, 16.08, 16.58, 19.58, 22.00 och 23.05

I trailern visades bilder från intervjun med NN, klipp från filmer gjorda av IS samt två klipp där barn höll i vapen. I samband med att bilderna visades spelades uttalanden från intervjun upp. I anslutning till bilderna på barnen som höll i vapen sa NN följande.

Jag skulle bli jätteglad om min son kom till mig och sa att: "jag vill gå ut på jihad".

Trailern avslutades med en tablåinformation om när programmet skulle sändas samt en speakerröst som sa följande.

En unik intervju med en svensk terrorist. *Uppdrag granskning*, onsdag i ettan.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anser sammanfattningsvis följande om programmet.

- Programmet gav en ensidig bild av IS.
- Hela programmet var som att visa att IS/terrorism/mördande är islam. Programmet har bidragit till mer polarisering och har fått människor att ifrågasätta islam och inte IS. Sveriges Television (SVT) lät NN indirekt bli talesman för mer än 1,5 miljarder muslimer som inte alls står bakom IS:s agerande.
- Programmet var propaganda för jihadister och IS och kommer att leda till att fler ansluter sig till IS. Programmet hade en okritisk hållning till NN och glorifierade IS och dess metoder, man visade exempelvis en applikation som potentiella nya jihadister kan använda och inspireras av. Om reportern hade förberett sig bättre och ifrågasatt NN:s uttalanden hade tittarna fått en mer korrekt bild av vad islam och muslimer verkligen anser om IS:s handlingar.
- Innehållet var stötande, bland annat då det framkom att NN kan ha gjort sig skyldig till mord utan att detta ifrågasattes. SVT skyddade NN genom att anonymisera honom.
- Få motparter fick komma till tals. Reporterns kommentarer utgjorde ingen verklig kritik eller något ifrågasättande av NN:s uttalanden.
- I tider då terrorattentat skett har SVT ett ökat ansvar att inte sända program som ökar skräcken hos tittare. Programmet överensstämde inte med SVT:s ansvar om balans och försvar av demokratiska värden.

En anmälare anser följande i fråga om trailern.

- Barn ska inte i SVT se en reklamtrailer för den farligaste attentatsbenägna falska staten och falska religionen som IS presenterar.
- Det var förkastligt att visa ett barn med vapen i handen. Barnsoldater är krigets offer och SVT får inte göra reklam och propagera för detta.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

SVT anser att sändningarna överensstämmer med kravet på opartiskhet och bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft och anför följande.

I löpande nyhetsrapportering har SVT behandlat IS i en mängd inslag sedan organisationen blev allmänt känd. *Uppdrag granskning* har under det senaste året gjort tre program om IS. Programmen har haft fokus på Göteborg eftersom en övervägande del av de 300 personer som har anslutit sig till terroristorganisationen kommer därifrån. Som framgår av det aktuella programmet så anses Sverige vara en av de största rekryteringsplatserna i Europa för jihadister som krigar i Syrien.

När det första programmet sändes i maj 2014 var organisationen inte så känd.

Beskrivningen av de illdåd som den dittills gjort sig skyldig till fick därför stort utrymme i programmet. När det andra programmet sändes i februari 2015 var situationen annorlunda. IS:s terrormetoder kunde då knappast ha gått någon tittare förbi. Dessa redan kända fruktansvärda händelser och övergrepp utgjorde också bakgrunden till intervjun med NN. Redaktionen valde att fokusera på frågan: Vad är det som driver en ung person att ansluta sig till en så extrem organisation som IS? Ambitionen var att undersöka drivkrafterna bakom det obegripliga steg dessa unga människor har tagit. Anslaget var tydligt från början.

NN är en tillfälligt medverkande, där kravet på opartiskhet måste anses vara lägre än för en företrädare för SVT. Att hans åsikter är extrema framgick tydligt av inramningen, exempelvis benämndes IS genomgående som terrororganisation. Hans åsikter balanserades även av den expert som kommenterade det hot som unga jihadister innebär.

Redan från de första orden som inledde inslaget så är det tydligt att IS är en terrororganisation som står för något ofattbart grymt och det handlar därmed uppenbart inte om den stora majoriteten som bekänner sig till islam. Avsikten med programmet var att ge en inblick i hur en svensk IS-krigare tänker.

Redaktionen bedömde att intervjun utgjorde en sådan granskning som ingår i SVT:s uppdrag och som blottlägger de strukturer som granskas. Det måste vara möjligt för SVT att intervjua någon som har radikala och antidemokratiska åsikter utan att detta strider mot bestämmelsen om mediets genomslagskraft.

Hela programmet präglades av en problematisering av fenomenet och tonen var kritisk. För en reporter är det en balansgång att få en svårintervjuad person att prata och samtidigt markera sitt avståndstagande. Det senare gjordes dock flera gånger under intervjun. Reporterns uttalande i samband med filmklippet där ett antal personer avrättades var ett kraftfullt avståndstagande från IS och de våldsmetoder de använder. Ett annat exempel var då NN talade om martyrskap och det paradiset som han anser väntar. Som kommentar till NN:s tankar om att han vill att hans barn även de ska sträva efter martyrskap sa reportern att en del skulle säga att NN och hans vänner är hjärntvättade.

De propagandafilmer som visades var kraftigt nedklippta och visades som exempel på det material som lockat NN att söka sig till IS. Det upprörande innehållet var nödvändigt för att NN:s berättelse om vägen mot inbördeskrigets Syrien skulle bli begripligt. De visades heller inte okommenterade utan sattes in i ett sammanhang.

Vad gäller den trailer som visades sammanlagt 24 gånger innan programmets sändning så är SVT:s uppfattning att de korta glimtar ur IS-propaganda som visades var så fragmentariska att de inte kan anses strida mot demokrati-bestämmelsen. De lösryckta citaten ur propagandafilmen och den knappt en

sekund långa bilden på ett litet barn med ett leksaksvapen i hand kan uppfattas som upprörande, men var nödvändiga för att illustrera den extremism och terrorism som NN sökt sig till. Utformningen var sådan att den inte skulle vara skrämmande för en yngre publik.

AKTUELLA BESTÄMMELSER

Vid prövningen i ärendet aktualiseras kravet på opartiskhet i 13 § i SVT:s sändningstillstånd, men också den så kallade demokratibestämmelsen i 5 kap. 1 § radio- och tv-lagen. Enligt denna ska programverksamheten som helhet präglas av det demokratiska statsskickets grundidéer och principen om alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet.

Uttrycket ”det demokratiska statsskickets grundidéer” avser en statsform som bygger på fri åsiktsbildning, allmän och lika rösträtt samt fria och hemliga val. ”Alla människors lika värde och den enskilda människans frihet och värdighet” avser de sidor av demokratibegreppet som anknyter till bland annat förhållandet mellan människor, till exempel fördömande av rasism, våld och brutalitet samt hävdande av jämställdhet mellan kvinnor och män. Bestämmelsen anses även innebära en skyldighet att markera avståndstagande från eller bemöta antidemokratiska uttalanden och att verka för att rasistiska fördomar bekämpas (prop. 2005/06:112 s. 32).

SVT ska ta hänsyn till televisionens särskilda genomslagskraft när det gäller programmens ämnen och utformning samt tiden för sändning av programmen (16 § i sändningstillståndet). Bestämmelsen tillämpas bland annat vid bedömningen av program som innehåller våld. Den innebär enligt granskningsnämndens praxis ett krav på återhållsamhet i fråga om våldsskildringar och våldsinslag som sänds på tider då barn kan antas ta del av programmen.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Programmet Uppdrag granskning

Granskningsnämnden anser att NN gav uttryck för extrema antidemokratiska åsikter. Enligt nämndens mening måste det vara möjligt för ett programföretag att i sin programverksamhet intervjua personer med radikala och antidemokratiska åsikter. Detta ställer dock särskilda krav på programföretaget att markera avståndstagande från eller bemöta sådana uttalanden. Mot bakgrund av de avståndstaganden som gjordes av reportern och det efterföljande inslaget med en expert på islamistiska terrorgrupper anser nämnden att programmet inte strider mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft i detta avseende.

Vad gäller de bilder som visades från filmer gjorda av IS har nämnden förståelse för att dessa kunde uppfattas som stötande. Nämnden som beaktar att programmet föregicks av en varning anser dock att bildernas innehåll eller utformning inte medför att programmet strider mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

Nämnden kan inte finna att vad anmälarna anfört medför att programmet strider mot kravet på opartiskhet.

Trailern för programmet

Nämnden har förståelse för att bilder i trailern, speciellt de bilder på barn som hade vapen i händerna, kunde uppfattas som stötande av vissa tittare. Nämnden kan dock inte finna att trailern propagerade för barnsoldater eller hade en sådan utformning som var skrämmande för barn. Trailern strider därför inte mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft.

Detta beslut har fattats av Henrik Jermsten, Ingrid Carlberg (skiljaktig), Maria Edström, Leif Hedman, Kristina Ståhl och Nedjma Chaouche efter föredragning av Nathalie Eriksson.

Den skiljaktiga meningen framgår av s. 10.

På granskningsnämndens vägnar

Henrik Jermsten

Nathalie Eriksson

SKILJAKTIG MENING

Ledamoten Ingrid Carlberg var skiljaktig ifråga om motiveringen till det friande beslutet och anser att bedömningen borde ha följande lydelse.

Granskningsnämnden anser att NN gav uttryck för extrema antidemokratiska åsikter. Enligt nämndens mening måste det vara möjligt för ett programföretag att i sin programverksamhet intervjua personer med radikala och antidemokratiska åsikter. Detta ställer dock särskilda krav på programföretaget att markera avståndstagande från eller bemöta sådana uttalanden. Nämnden har förståelse för att det i en intervjusituation kan vara svårt för en reporter att få en intervjuad person att redogöra för sina extrema åsikter och samtidigt beakta skyldigheten att markera sitt avståndstagande. Nämnden anser att det kan diskuteras om reportern tog tillräckligt avstånd från NN:s extrema åsikter och förhållande av våldsanvändning. Mot bakgrund av de avståndstaganden som ändå gjordes av reportern och det efterföljande inslaget med en expert på islamistiska terrorgrupper anser nämnden dock att programmet inte strider mot bestämmelsen om televisionens särskilda genomslagskraft i detta avseende.